

Asia: VN/26268/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot pykälästä (luonnos laiksi vesihuoltolain muuttamisesta) ja säännöskohtaisista perusteluista (luku 7)

Talousveden osalta riskienhallintasuunnitelman laadinnasta on jo voimassa oleva asetus. Tätä ei ole tarpeen erikseen esittää vesihuoltolaissa (15a) tai eri viranomaisten rooleja tulee tähän liittyen selventää.

15b § poistettava vesihuoltolaitoksen tekemä ilmoitus häiriötilanteesta ELY:lle tai pykälää muutettava että ELY saa ilmoituksen häiriötilanteista toisten viranomaisten tietojärjestelmien kautta.

15b § Kun laitos ilmoittaa merkittävästä häiriötilanteesta ELY:lle, tulisi ELY:n ilmoittaa häiriöstä terveydensuojeluviranomaiselle.

16a § Vesihuoltolaitoksen/talousvettä toimittavan laitoksen ei tarvitse jakaa omavalvontanäytteiden tuloksia ja siksi niiden ei pitä olla julkisia. Pykälää muutettava omavalvontanäytteiden tulosten osalta.

Huomiot muista hallituksen esityksen kohdista

Laissa tulisi tuoda selkeästi esille, mitä kukin viranomainen valvoo. Eri viranomaisten välisiä rajapintoja ja valvontavastuita tulee selkeyttää. Saman asian valvontaa ei tule määrittää kahden eri viranomaisen tehtäväksi. Mikäli tehtävä on määritelty tietyille taholle jo jossain toisessa lainsäädännössä, sitä ei tule vesihuoltolaissa määrittää toiselle viranomaiselle. Vesihuoltolaissa ELY:lle esitetyt toisissa lainsäädännöissä muille viranomaisille määrätyt tehtävät tulee poistaa. Asiasta tulisi säätää vain yhdessä laissa/asetuksessa ja myös kuka valvoo. Tehtävien päällekkäisyydet tulee poistaa.

Terveydensuojeluviranomaisen rooli ja tehtävät tulee esittää tarkemmin ja selkeämmin. Esille voi tuoda, että terveydensuojeluviranomaisen tehtävistä säädetään terveydensuojelulaissa, talousvesiasetuksissa ja riskienhallinnasta annetussa asetuksessa. Näiden mukaan terveydensuojeluviranomaisen tehtäviin sisältyy talousvettä toimittavan laitoksen olosuhteiden ja talousveden laadun valvontaa, riskienhallinnan sekä häiriötilanteisiin varautumisen valvontaa ja varautumista yhteis-työssä talousvettä toimittavan laitoksen kanssa. Terveydensuojeluviranomaiselle muussa lainsäädännössä määrättyjä tehtäviä ei tule vesihuoltolaissa siirtää toiselle viranomaiselle. Saman asian valvontaa ei tule osoittaa kahdelle eri viranomaiselle.

Varautumiseen liittyen on tarpeen selventää mitkä varautumisen tehtävät kuuluvat millekin viranomaiselle. Esim. terveydensuojeluviranomaisen varautumisen tehtävät liittyvät terveyshaitan ennaltaehkäisemiseen, ympäristönsuojelun tehtävät jätevedeen ja ELY:n pohja- ja pintavesiin, laitosten omaisuuteen. Vesihuoltolaissa tulee tarkentaa varautumisen pykälää talousveden osalta.

Vesilaitosten tulee ilmoittaa vedenlaadun häiriötilanteista talousveden osalta terveydensuojeluviranomaiselle ja jäteveden osalta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Heidän tieto-/valvontajärjestelmien kautta tieto häiriöstä tulisi mennä ELY:lle. ELY:lle ilmoitus menisi VATI:n kautta tapauksissa, kun häiriötilanne koskee pohjavesiä.

Kiinteistö sanan käyttö, määritettävä mitä sillä tarkoitetaan. Rakennus liitetään vesijohtoon, ei kiinteistöä.

Muut huomiot

Vesihuoltolain soveltamisopas tulee päivittää ja saattaa ajantasaiseksi, kun uusi laki astuu voimaan.

Turhaa sääntelyä tulee välttää. Tavoitteenahan on lisätä normien purkua eikä lisätä sääntelyä entisestään.

Oikarinen Mari
Siilinjärven kunta, ympäristöterveyspalvelut